

ΛΑΡΚΟ: Ο Μέγας Χορηγός Ρύπανσης του νησιού

Είναι γνωστή πλέον η μεγάλη και, σε πολλά σημεία, ανεπανόρθωτη οικολογική καταστροφή που προξενεί η μεταλλευτική εταιρεία ΛΑΡΚΟ στην κεντρική και βόρεια Εύβοια, μέσω του τρόπου εξόρυξης σιδηρονικελίου. Οι άρχοντές μας όμως, ακόμη και τώρα, συνεχίζουν να σφυρίζουν αδιάφορα σαν να μη συμβαίνει τίποτα. Η κυνική τους στάση, αποδεικνύει όχι μόνο την κατάπτυστη συνειδητή τους (βουίζουν και οι πέτρες πια), αλλά κυρίως το ότι δεν πρέπει να περιμένουμε τίποτα το ουσιαστικό από αυτούς. Βγάζει μάτια επίσης, ο πολιτικαντισμός επί του θέματος από τους διάφορους επίδοξους μελλοντικούς δημαρχούς και μας προδιαθέτει για τα χειρότερα.

Οι καταστροφές όμως και τα περιβαλλοντικά εγκλήματα της ΛΑΡΚΟ στην περιοχή, είναι τεραστίων διαστάσεων και απαιτούν άμεση συλλογική δράση. Η ΛΑΡΚΟ ευθύνεται για: καταστροφή ολόκληρων βουνών, κόψιμο χιλιάδων δέντρων και αποψίλωση δασών, διάνοιξη μεγάλων δρόμων για τα βαρέα οχήματα, εναπόθεση μεγάλων ποσοτήτων από μπάζα σε ολόκληρες πλαγιές, μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής του δήμου Μεσσαπίας με βαρέα μέταλλα και εξασθενές χρώμιο (με αποτέλεσμα το νερό να είναι τοξινωμένο και ακατάλληλο προς πόση), ρύπανση του βόρειου ευβοϊκού κόλπου.

Το ζήτημα της ρύπανσης του βόρειου ευβοϊκού, είναι κεντρικής σημασίας για την ίδια μας τη ζωή και, «όλως περιέργως», αποσιωπάται από όλους. Γι' αυτό, επί του παρόντος, θα επικεντρωθούμε μόνο σε αυτό.

Μια επιπλέον λοιπόν, «συνεισφορά» στη υποβάθμιση της ζωής μας είναι και η εναπόθεση της λεγόμενης «σκωρίας» ή σκουριάς στον Βόρειο Ευβοϊκό κόλπο. Από το 1983, το ΕΛΚΕΘΕ (Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών) πραγματοποιεί έρευνες και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου, αλλά κατά περίεργο(;) τρόπο, καμία διαδικασία περιορισμού -έστω- της μόλυνσης δεν προχωρά. Η ΛΑΡΚΟ μεταφέρει με πλωτά μέσα από τον όρμο της Λάρυμνας, απόβλητα της παραγωγικής της διαδικασίας (σκωρία) και τα ρίχνει στο βυθό του Β. Ευβοϊκού. Το κράτος, αγνοώντας προκλητικά διεθνείς συμβάσεις που αφορούν τις κλειστές θάλασσες, αδειοδοτεί κάθε χρόνο την απόρριψη των αποβλήτων στα ανοιχτά του κόλπου της Λάρυμνας, επιτρέποντας με απροκάλυπτο τρόπο, την τεράστια ρύπανση της θάλασσας και των οργανισμών που ζουν σε αυτήν. Η ετήσια ποσότητα «σκωρίας» που ρίχνεται στη θάλασσα κάθε χρόνο υπολογίζεται σε 1,5 εκατ. τόνους. Η υποθαλάσσια έκτασή της φτάνει τα 20 τετρ. χλμ. και το πάχος της φτάνει τα 2,5 μέτρα. Στην ουσία δηλαδή, έχει δημιουργηθεί ένας τοξικός πυθμένας, επικίνδυνα μεγάλων διαστάσεων για τα στενά και κλειστά χαρακτηριστικά του Β. Ευβοϊκού. Η σκουριά, αντιδρώντας με το θαλασσινό νερό, εκλύει μεγάλες ποσότητες μετάλλων (σίδηρο, νικέλιο, χρώμιο, κάδμιο και υδράργυρο), μολύνοντας τους οργανισμούς που διαβιούν στην περιοχή της απόρριψης και κατά συνέπεια τους ανθρώπους που τρέφονται από αυτούς. Επιπλέον, ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η

επισήμανση του ΕΛΚΕΘΕ ότι «τελευταία υπάρχουν στοιχεία για επιβάρυνση του θαλάσσιου οικοσυστήματος και από πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες πυρολυτικής προέλευσης», που πιθανώς συνδέονται με το εργοστάσιο και είναι καρκινογόνοι.

«Επιγραμματικά, οι επιπτώσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα από την εναπόθεση της σκουριάς είναι:

1 Αλλοίωση της μορφολογίας του βυθού

2 Μεταβολή της βιοποικιλότητας – δηλαδή, δεν είναι ικανοί όλοι οι οργανισμοί να αντέξουν τη συνεχή εναπόθεση και, είτε πεθαίνουν, είτε μεταναστεύουν

3 Μεταφορά μεταλλικών ιόντων στους θαλάσσιους οργανισμούς και στο ιζημα του πυθμένα».

Επίσης, τελευταία, σε υποθαλάσσιους σταθμούς της Χαλκίδας, διαπιστώθηκαν νεκρωμένοι ύφαλοι, σημάδι και αυτό της κατάστασης του κόλπου. Οι αιτίες της υποβάθμισής του, εντοπίζονται κυρίως στην παρουσία των παρακείμενων βιομηχανικών μονάδων, στη χρήση φυτοφαρμάκων για τη γεωργική παραγωγή, στη ρίψη ακατέργαστων αστικών αποβλήτων, στα μολυσμένα ποτάμια. ΛΑΡΚΟ, Νεοχημική, Σόγια, Τσιμέντα, εξασθενές χρώμιο, ιχθυοκαλλιέργειες, αποτελούν λέξεις-κλειδιά της εντεινόμενης ρύπανσης του Κόλπου. Από την άλλη πλευρά, η υπεραλίευση και χρήση συγκεκριμένων εργαλείων αλίευσης, δημιουργούν τις συνθήκες εκείνες ώστε τα συγκεκριμένα θαλάσσια οικοσυστήματα να απειλούνται. Συνεπώς, βρισκόμαστε μπροστά σε ένα πρόβλημα με δυο σημαντικές παραμέτρους: την πολυεπίπεδη ρύπανση του Κόλπου και ταυτόχρονα τον τρόπο και τη χρήση της αλιείας.

Πολλές μελέτες κάνουν λόγο για τη ρύπανση της «σκωρίας» και τις επιπτώσεις της, από το 1983 μάλιστα. Έτσι γνωρίζουμε ότι υπάρχουν έρευνες που επιβεβαιώνουν την παρουσία βαρέων μετάλλων σε μύδια από τον όρμο της Λάρυμνας, συγκεντρώσεις χρωμίου, νικελίου, σιδήρου σε ψάρια και καρκινοειδή (καβούρια, αστακοί, γαρίδες), που έχουν συλλεχθεί από το 1991 ως το 1997 στην ίδια περιοχή. Το 2008 επίσης, δημοσιοποιήθηκε έρευνα η οποία αναφέρει την ύπαρξη υδραργύρου, καδμίου και αρσενικού σε ψάρια που προέρχονταν και από τον ευβοϊκό. Γενικότερα, όλες οι μελέτες διαπιστώνουν αύξηση των μετάλλων στους θαλάσσιους οργανισμούς, ενώ ειδικότερα, παρατηρείται διαρκής παρουσία τοξινών στα μύδια και άλλων βιοτοξινών (DSP) σε όστρακα της ευρύτερης περιοχής. Οι συγκεντρώσεις των συγκεκριμένων τοξικών, προκαλούν προβλήματα στο συκώτι και τα νεφρά, στο νευρικό

σύστημα, στον μυϊκό ιστό και στο ανδρικό αναπαραγωγικό σύστημα. Άρα λοιπόν, δεν πρέπει να θεωρούνται καθόλου αβάσιμες οι ανησυχίες σχετικά με την επικινδυνότητα της κατανάλωσης αλιευμάτων από τον Β. Ευβοϊκό. Ο ρόλος που επιφυλάσσει το κράτος σε φορείς όπως το ΕΛΚΕΘΕ, είναι καθαρά γνωμοδοτικός και περιορισμένος στην επιστημονική αποτύπωση, για ευνόητους διαχειριστικούς λόγους. Έτσι, για παράδειγμα, παρότι οι διαχειριστές της πολιτικής εξουσίας γνωρίζουν αποδεδειγμένα ότι σειρά επιχειρήσεων μολύνει, στην ουσία πράττουν ως επίσημοι προστάτες των ρυπαντών.

Έχουμε πιθανότητες να ορίσουμε καλύτερα τις ζωές μας, μόνο όταν οι πιέσεις και οι δράσεις είναι σαφείς, δυναμικές, αποφασιστικές και περιλαμβάνουν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού. Με αδιαμεσολάβητο τρόπο, δημιουργώντας πραγματικά αυτόνομα και αντιεραρχικά δίκτυα, είναι επιτακτική ανάγκη να παρακάμψουμε κάθε λογής πολιτικάντη και εκείνους που μέσω των περιβαλλοντισμών προσπαθούν ουσιαστικά να «βελτιώσουν» τις κακές όψεις του συστήματος. Για τις καταστροφές της φύσης φταίει το απάνθρωπο και ρυπογόνο πολιτικο - οικονομικό σύστημα (καπιταλισμός) που κυβερνάει τις ζωές μας και όχι γενικά και αόριστα ο άνθρωπος, όπως υποστηρίζουν οι, νυν και επίδοξοι, πολιτικοί και οικονομικοί μας άρχοντες, κατασκευάζοντας έτσι, μια συλλογική ευθύνη που αποκρύπτει την αλήθεια. Οι ρυπαντές επίσης, είναι συγκεκριμένοι και μπορούν να κατονομαστούν. Γι' αυτό, στη συγκεκριμένη περίπτωση, καταδεικνύουμε τη ΛΑΡΚΟ, αφού είναι η πιο βρώμικη επιχείρηση της περιοχής, από όλες τις απόψεις.

Μόνο η συλλογική κινητοποίηση, που θα βασίζεται στην ισότιμη συμμετοχή όλων, μπορεί να έχει ριζικά και ουσιαστικά αποτελέσματα. Στη θέση του ατόμου που ενδιαφέρεται μόνο για την κατανάλωση και την απόλαυση, που αδιαφορεί για τη δημόσια ζωή και αντιμετωπίζει με κυνισμό την πολιτική και τις ανθρώπινες σχέσεις, να γίνουμε εκείνοι που με ανεξάρτητη κρίση, ενδιαφέρονται και συμμετέχουν στις κοινές υποθέσεις, χωρίς δήθεν αντιπροσώπους... Είναι εφικτό.

Ας μην τους αφήσουμε να μας λεηλατήσουν περισσότερο

Αυτοοργάνωση ενάντια σε ό, τι ρυπαίνει τη ζωή μας

Συνέλευση Ελευθεριακών Χαλκίδας